

Lo Somaten

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus, Dissapte 11 de Juny de 1898

Núm. 3.570

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. 350
a provincies trimestre. 1.000
Extranger y Ultramar.
Anúncis, a preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No's retornan los originals encara que no's publiquin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la plassa de Catalunya

La que paga més contribució de la provincia
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT

SECCIÓ DOCTRINAL

Desgracia sobre desgracia

Las darreres noticias de Filipinas sorprenen á tothom menys als que ja las esperavam, als que veyam clar que gracias á una política desacertada, se preparava la terrible catástrofe que está passant en aquellas islas. Lo que s'havia de fer per acabar aquella insurrecció, prou ho sabiam y ho deyam cada dia; tots los que veyam las ideas d'autonomia y de llibertat la salvació dels pobles. No es acabar una insurrecció comprant als cabecillas y deixant subsistents las causas que la motivaren, com no s'ha acabat de d'allá ni s'acabará de Cuba quan tractat del Zanjón, com no estém lliures d'un poderós alsament carlista després de tanta anys de pau, apesar de que la causa carlista es una causa morta, una causa d'ideas y régimen ja vell que ha passat, mentres que las causas de las guerres colonials son causas vivas, causas que s'han d'imposar, y á las mans de la metròpoli está fer la política convenient perque pugan desenrotllarse en son benefici y no esdevinguin sangrentas guerres y pérdidas de territori com lo que ara está passant, com ha passat sempre y passará mentres hi haja pobles vells y pobles nous, y vagi desenrotllantse la evolució de la humanitat.

Si'l govern hagués establert un govern de las colonias per las colonias, si hagués fet constituhir aquest govern per las personas més inteligents é ilustradas del país y en benefici del país hagués llegistat y gobernat, no hi ha dupte que la gran majoria del poble colonial l'hauria aseptat ab entusiasme, y allavors aquest mateix poble ab ajuda de la metròpoli s'hauria curdat de fer desaparèixer una insurrecció que no hauria tingut motius de ser. Allavors no hauria calgut comprar al Aguinaldo Paterno y demás camarilla de cabecillas, la pacificació hauria sigut prompte una veritat, lo país hauria prosperat mercés á sabias lleys, y la metròpoli hauria tingut unas colonias florents, ab las quals l'hauria lligat grans lassos comercials y ens hauria donat dansoberania y predomini nostra influencia moral de colonisadors experts y de poble civilisat y civilisador.

Aixó es lo que deyam cada dia tots los que á Espanya (per desgracia pocs) combreguem en aquestes salvadoras ideas, y pera dir aixó ens exposarem á las iras dels tribunals y á las iras del poble que s'entusiasma ab los himnes guerrers de la sarsuela xica y devant dels batallons expedicionaris.

Avuy ja no som sols á dirho: Avuy, devant de la desgracia irreparable, fins los mateixos diaris del govern ens fan core á nostras acusacions. Avuy tothom acusa'l govern de que en comptes d'acabar la insurrecció, ne feu més que entregar milions als quefés insurrectes, que hen servit pera comprar armas pera combatre y repartirlos entre'l poble pera aixecarlo altra vegada contra nosaltres. Terrible lliadó, pero será més terrible encara si ne s'aprofita pera lo que té de venir.

L'error principal d'Espanya, com de d'algunes altres nacions, consisteix en creure que las causas de las rebelions colonials, com també les interiors, se deuen acabar ab la forza, y per aixó, de tants generals com hem tret á relluhir, sols dos han alcansat alguna notorietat y han merechit lo dictat d'héroes nacionals, en Polavieja y en Weyler, los dos que més

s'han distingit en practicar una tàctica menos convenient á la pacificació dels paisos rebelats.

Avuy alguns, fins alguns elements del govern, s'han curat d'aquestos errors, y veyem ab goig algunes tentativas que s'han fet y s'están fent prop de las potencias pera que posin terme á unas llyuytas tan sangrentas deixant en bon lloch l'honor nacional, lo verdader cavall de batalla en aquesta pelea.

Desgraciadament no creyem molt possible que aixó s'logri per l'extrém sangrent á que han arribat las cosas. Espanya está ferida al mitj del cor, principalment per una nació extranya, y s'troba en lo cas al d'un home que ha rebut una punyalada d'un contrari mentres que ell no li ha pogut posar encare las mans á la cara. No pot resignarse á que quatre amichs los descompartixin y fassin las paus, té de combatre mentres li queda un alé de vida, té d'aixecar lo bras contra ell mentres lo puga moure. Pero aquesta venjansa s'ha de pendre de cor, que sigui real y poderosa l'escamesa, sino com més ferida estiga Espanya y menos sigan las forzas ab que s'defensi, més fícil li será al contrari aniquilarla. No s'ha de fiar sols als pobres la venjansa, hi ha de pendre part l'Estat en pés, sense distinció de classes ni de posicions, s'han de donar vidas y diners aquell qui n'tinga, tots hem de ser soldats los que estiguem en disposició de serho, tots han de donar los diners, los que n'tingan. No ha de pasar com are que'l jovent ilustrat y que té més ó menys coneixements s'está á casa y s'envia á la guerra als joves sense instrucció, que s'gravan l'industria, l'agricultura y'l comerç, que agonitzan, y no s'fa contribuir la renda als gastos del Estat, del Estat que paga aqueixa mateixa renda, que s'obra una subscripció nacional que fa riure... No'l s'ha de defensar del qui'l fereix, s'ha de defensar ab totes sas forzas, ha de fer un esfors suprem, sino no conseguirá més sino que'l acabin de matar. Si no vol ó no pot defensarse, no té més remey que donar una mirada suplicativa al que'l ha ferit, perque li respecti'l festo de vida que li queda.

JOSEPH ALADERN

Notas regionalistas al estranger

IRLANDA

Llegim en un diari suis:

«La discussió del bill instituhint una administració local á Irlanda s'ha acabat ja á la Cambra dels Comuns. Se seb que, per sort, per única vegada en la historia del bills referents á Irlanda, las midas poposades pel govern han obtingut la aprobació de tots los partits, fins dels mateixos irlandesos.»

ESTATS-UNITS

Traduhim del Journal de Genève:

«Los «Terrors», lo regiment dels cavallers-franchs de M. Roosevelt; ó «Benghi Riders», fan fer de las sevas á Sant Antoni (Texas), ahont están acampats. En un concert donat á honor d'aquella gent en lo parch de Riverside y en lo qual hi assistien cinch mil personas, tingueren la idea de fer apareixer tot d'un cop, pera donar un carácter més realista á la carga de cavalleria que exeoutava la música, un destacament de soldats tirant cops de fusell carregats sense bala.

Aquesta fusellada general vinguda sobtadament, acompañada de ferotjes crits de guerra indis, produhí un pánich horrorós, y ab la confusió que s'armá mol-

tas donas se desmayaren y gran número de personas foren trepitjadas y feridas.

Pera ajudar «al efecte» d'horror d'aquesta desbandada, algú tingué la pensada de tallar los fils de lllum eléctrica. La «broma» acabá en un complet desastre; ls oficials del destacament no pogueren fer reunir sine alguns soldats al camp: los altres no tornaren á son Hoch, los uns després dels altres, fins á la hora del toch de Diana».

Havém cregut curiós donar á conèixer aquesta nota característica del poble americá; perque tot lo que contribueixi á fer ressaltar las condiciones morals d'aquella gent es avuy per nosaltres d'indubtable interés. Ab tot, si be la brutalitat y ordinariesa distingeixen notablement als yankees, no tots son iguals. En aquell país hi há algú que te sentit comú, y, com per tot arreu, existeix en los Estats-Units una respectable minoria (?) que ha sabut ferse superior fins á las exageracions dels jingues y á las iniconas maquinacions dels polítichs patrioters y negociants, sense concienca, verdaders y principals factors de la actual guerra. Aixís ho revelan las següents ratllas del «New York Nation»: «La nació americana ha sigut lleysada en plena guerra avans de que s'hagin agotat los recursos de la diplomacia. Hi ha en aixó, en efecte, un exemple evident d'una bona ocasió perduda per la diplomacia. Tals pifias, mentres las probabilitats d'un complet éxit eran més que seguras, fan pensar en lo serosismo de Coleridge, y casin'l justifican!» Vostre arte de diplomático, ximpleria!

Era necessari no saber ni un mot sol de com son los espanyols, la rassa més vanitosa que al mon sia, pera imaginarse que sacrificarian en contestació á nostras exigencias presentadas además baix una forma la més insultant possible, do que ells consideran com llur honor nacional. Los nostres polítichs han sigut, sens dupte, induhits en error per llur ignorancia y també per lo que tenian per precedents atendibles. Haviam dirigit un ultimatum al Paraguav, que no havia fet cap mal. Haviam ensenyat las dents á Xile, que s' doná pressa á contemporar ab nostras pretensions. La Xile y'l Paraguav son d'origen espanyol. Conclusió: tot lo que s'havia de fer ab Espanya, era tractarla com s'ha fet ab Xile y'l Paraguav.

Hi ha una gran part de veritat en lo que escriu la «Nation» de Berlín, baix la firma del Dr. Barth, que la guerra entre Espanya y ls Estats-Units será entre dos governs y no entre dos pobles (1). Los americans no alimentan cap odi contra ls espanyols, y ns sembla que ls espanyols no ns tenen pas cap malvolensa. Aquells que d'aquestos últims han viscut en aquest país dirán que s'hi trebavan ab tota tranquilítat, fins en temps de guerra. Si ells s'en van, no es pas perque degan témer res, sino perque no digan. Lo gobernador de la Florida ha declarat que cap espanyol havia de surtir d'aqueix Estat per por de falta de protecció per sa vida y sos bens, y que empleará tot lo poder del Estat pera protegir als espanyols en cas de que n'hi hagués necessitat. De Sant Lluís se diu que'l consuli espanyol en dita ciutat aconsella als espanyols que s'quedin tranquilament allí ahont stan, considerant que no corren cap perill. Y, efectivament, no n'corren cap, igualment, aixís volém penserho, los americans inofensius que resideixen á Sevilla ó á Santander.»

(1) Millor, entre ls diaris rotatius de las dues nacions, als quals lo negoci interessa més que á ningú.
—N. de la T.

Sessió del Ajuntament

Presidida per lo M.ltre. Sr. Alcalde don Joseph M. Borrás y ab assistència dels senyors regidors Font de Rubinat, Briansó, Massó, Nogués, Navàs, Vergés, Güell, Romero, Sardá, Quer, Mayner, Más, Jordana, Vallvé y Alimbau, tingué lloch ahir á dos quarts de vuyt del vespre la de segona convocatoria.

Se llegí y quedá aprobada l'acta de la anterior. Passá á la secció corresponent una sollicitud del metje oculista don Francisco Gras indicant al Ajuntament que acordés establir una clínica pera curar las malalties dels ulls á la classe pobre ab una modesta retribució.

La Corporació quedá enterada d'un estat comparatiu d'ingressos y gastos verificats en las caixas del Ajuntament durant lo passat més ab igual del any anterior.

Igualment s'enterá de la transacció convinguda entre l'Municipi y ls hereus de don Pau Cantó sobre la cuestió del aygua de la mina de Montarols.

Se doná compte d'una comunicació del senyor delegat d'Hisenda recordant al Ajuntament que fassi l'Padró de cédulas personals.

S'acordá que la Comissió que anirà á Tarragona per la cuestió de Consums parli d'aquest assumpto.

Y ab la aprobació de varis comptes de particulars acabá l'despaig ordinari.

Lo senyor Alcalde posá en coneixement de la Corporació que en vista de las tristas noves que se sabian de Filipinas y de la apurada situació en que s'trobava l'general Augustí, havia ordenat que s'retressin los gegants y que á la professó del Corpus no acompanyés al Ajuntament cap música.

A proposta del Sr. Font de Rubinat s'acordá que l'Consistori trobava acceptadas las midas presas per son President y que s'enterava ab gust de la noticia.

Lo Sr. Alcalde posá també en coneixement del Municipi que en vista de la gentada que anava á Castellvell á provehirse de cern, ahont no es revisada, ha estimat pendre algunas midas pera evitarho y al efecte va cridar als senyors Abastecedores d'aquest article á la Alcaldía pera que per la seva part proccessin rebaxar l'excessiu preu de 80 céntims per tersa si volen evitar que la gent vagi á Castellvell.

De las declaraciones del Sr. Alcalde sembla que avuy no més se matarán tres moltons á Castellvell y que'l próxim dillans quedará arreglat aquest assumpto.

Lo Sr. Nogués proposá que una comissió del Ajuntament passi á Tarragona á veure al Sr. Delegat d'Hisenda pera que aprobi l'expedient de medis pera fer efectiu lo cupo de Consums y al mateix temps solliciti lo poguer confeccionar lo Padró de cédulas en la mateixa forma que ls anys anteriors y que en cas que no siga atesa presenti l'Ajuntament la dimissió.

Lo Sr. Alcalde está conforme en la proposició, pero entén que no més se pot portar á cap lo presentar la dimissió si la Comissió es desayrada en sa pretensió de lo de Consums, donchs considerava de poca monta lo del Padró.

Lo Sr. Pallejá abunda en las ideas del Sr. Nogués y afegeix que no es anti-patriótic lo vetllar per los interessos locals, porque si es be veritat que l'Estat necessita del concurs de tots los espanyols, lo Municipi l'necessita de tots los vehins y que la actual crissis fa que molta gent no pugui pagar.

Lo Sr. Alcalde rectifica dihent que no s'ha d'amenassar sino gestionar, y fá llegir una comunicació enérgica que dirigí al Sr. Delegat sobre aquest assumpto, continuant que tenia la pretensió de creures que l'Municipi hi estaria conforme y que no la podía desitjar més enérgica.

Lo senyor Navàs intervé en la discussió manifestant que s'ha de fer entendre al senyor Delegat que l'actual expedient es igual al dels anys anteriors.

Lo senyor Font de Rubinat manifestá que está conforme en presentar la dimissió sino s'arregla la cuestió de Consums pero que no opina lo mateix ab respecte al Padró de cédulas porque es un assumpto petit y porque sense gran dificultat se pot cumplir la ley.

Diu que ls senyors regidors que admitian que en la cuestió de Consums es ilegal que éll no n'está convenut y per més que no tenia estudiat l'assumpto pera tractarlo en aquell instant creya que l'Hisenda no n'havia de fer res de las quotes que l'Municipi senyala pera conseguir lo cupo que l'Govern senyala y digné que si l'Ajuntament acordava presentar la dimissió, pera tenir valor aquest acte era precis que'l Govern no trobés á ningú que acceptés lo càrrech de regidor de R. O.

S'acordá per últim que l'senyor Alcalde junt ab los senyors regidors que forman la secció de Govern y de Consums fessin una visita al senyor Delegat y Go-

Lo mateix diari, després de fer algunas consideracions sobre la actitut de la premsa francesa ab motiu de la actual guerra y de las relacions de simpatía que uneixen al poble francès ab l'espanyol, fa las següents observacions: «Aquestos dos pobles donan una gran importancia á la cortesia (politesse), y la ausencia entre nosaltres de tota urbanitat ó de nostra indiferencia á tot lo que s' refereix á las bonas formas, los ha sempre zocat ó disgustat profundament. Per altra part, aquesta guerra ha posat, desgraciadament, de relleu ab un vigor particular aquest tirat de nostre caràcter, donchs no s'ha vist probablement may comensar una guerra ab tant poca atenció de las formas, y procedir ab un llenguatge sols propi de marmanyeras.»

Aquest llenguatge mesurat y digne parla molt en favor dels anti-jingoes americans. Y com que estém convenuts de que quan menos es una estupidesa insigne la d'insultar sense to ni so, á totes horas y en tots llenguatjes als enemichs poderosos, portant en sí molts inconvenients semblant conducta en las circunstancias actuals, creyém que no es per demés donar á coneixer las bonas condicions, al costat de las dolentas, que té l'poble yankee, única manera de lograr un criteri fixo y clar sobre apuella gent y son procedir, fugint de la volubitat meridional de la premsa rotativa y bullanguera que durant molts anys ha presentat al poble americá com á model de pobles y á la rassa yankee com la superior á totes, y ara la considera en absolut, inepta y estúpida. Ni alló ni aixó!

PELEGRÍ CASADES Y GRAMATXES.

RETALL

No fa pas molts dias lo telégrafo ns deya que s'havia desistit en lo ministeri d'enviar reforços á Filipinas perquè, haventse sòtmés las partidas rebeldes pera anar contra ls yanquis y á favor d'Espanya, lo general Augustí comptava ab forses més que suficients pera fer cara al comodoro Dewey, y al Aguinaldo y á tothom que se li posés al davant.

Tothom conforme; perquè aquí ns ho empassem tot; per groixúdas que siguin las explicacions, si semblan satisfactorias ó volen semblarho, passen per bonas.

Alguns dias avans, quan correngé la ven de que la escuadra d'en Cervera desde Cabo Verde havia tornat á Cádiz, nos donavam al mateix temps aquest paliatiu; Mac-Kinley per aquest motiu, está contrariat á mes no poder, perquè s'creya lograr un encontre entre la seva escuadra, y ha sortit burlat per la contramarxa de la nostra.

Tenim aixó de bé; no hi ha ningú més acomodadiu que nosaltres; com que tot ho fem ab fi de bé, encara que no s'puga fer pitjor de lo que ho fem, ho doném per ben fet.

¿Que mes pot dirse? Desseguida del desastre de Cavite algú preguntá al allavors ministre de Marina Bermejo, si pensava l'Govern enviar reforços á Filipinas, y contestá poch mes ó menos: Pera qué? Encare que ls hi enviéssim desseguida trigarían molt à arribarhi; es preferible tentar la sort per un altre cantó.

Tots los diaris de Madrid y de fora Madrid reproduhiren aquesta resposta; tothom acceptá la seva llógica, ó al menos no sabém que ningú la criticqués.

Are ha vingut lo de Manila, lo que no podía deixar de succehir, lo que tothom preveya, com una consecuencia natural de la pacificació del general Primo de Rivera. Era tant de sentit comú, que la opinió general, no conformantse á que l'Govern fos tant desquydat ó inepte, ó que estiguéssim tant y tant faltats de medis, la opinió general s'ha inventat la especie de que estava á punt d'arribar á Filipinas una escuadra, ó part d'ella, ó lo que fos.

No ha estat aixís, y la realitat s'ha encarregat de demostrar que estém comensant la desfeta, la «debacle» del país, lo principi d'una fi esgarriosa.

No n'hi ha prou ab tenir valor; quan s'ha de malgastar ab impossibles val potser mes no tenirne. Totas las nacions que han tingut heroes y defenses, han tingut avans que tot un cap, una direcció. Y aquí no hi ha ni forsa ni direcció ni criteri; los que aquí, á falta d'alres, passen per sabis, van desavinguts, cada hñ pensa á la seva manera, y no hi ha, no s'ven una idea dominant que s'generalisi y s'imposi.

¡Quins profetas los d'aquest país!... Feya tres dias que l'ministre de Marina havia promés solemnement en un dels seus discursos que la opinió podía tranquilisarse, que esperavan á Espanya y á Manila dias d'«alegría y felicitat»... quan vingué la jornada de Cavite. Lo dia avans lo ministre de Marina senyor Auñón havia fet promesas semblants quan arribá la nova del siti de Manila.

¡Sembla un sarcasme!

bernador civil, pera veure si amistosament se podían arreglar abdós assumptos y en cas contrari que hi anés l'Ajuntament en pés ab la seva dimissió.

Lo senyor Font de Rubinat manifestá que tenia noticia de que en lo Congrós s'havia aprobat un projecte de ley pera que l'Estat fés la carretera d'aquesta ciutat al Morell y proposá que fora molt convenient que l'Ajuntament s'informés de si era veritat y en cas afirmatiu que acudís als Diputats de la Circunscripció y al President del Consell de Ministres pera que acceptés lo plano de la Diputació provincial á fi de que anessin més depressa las obras. S'acordá aixís.

Y no haventhi cap més assumpto de que tractar s'aixecá la sessió.

CRÓNICA

OBSERVACIONES METEOROLÓGICAS del dia 10 de Juny de 1898

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Table with meteorological data including barometer, temperature, wind, and precipitation for June 10, 1898.

Ahir seguint la costum de sempre y com á dia successiu á festiu no va sortir Lo SOMATENT.

Com de noticias de la guerra no n'hi havia de trascendental importancia y per altre part aquestas bonas ó dolentas s'extenen com la boya á las regions del Nord, suposém que al lector no per aquella falta estaria neguitós, ni s'pensaria que ns havia ocorregut alguna desgracia al veure que nostres apreciables coléges feren sortir mitja fulla ab las darreras noticias telegráficas.

Ans d'ahir nos enterarem que havian sigut arrencats dos dels pals que sostenen la xarxa telefónica que mitja d'aquesta ciutat á la vehina vila de las Borjas del Camp, los quals estant colocats en la carretera d'Almeda colea.

Los mentats pals oferian varias senyals de cops de destal, com si s'hagués intentar tallarlos, fent suposar aquestas senyals que l'dany fou causat per una má criminal.

Sembla extrány que encara hi hagi salvatjes y que aquets fets se puguin verificar en una carretera tant transitada per carruatjes.

La professó del «Corpus Christi», se celebrá ahir sense aquell lluhiment dels anys anteriors porque ab motiu de las dolentas noves que s'reberen de Madrid y feyan referencia á Manila, ab molt bon acord, se gñt disposá que no amenisés son curs cap música, ni que hi anessin los gegants y las dulsaynas.

Los gegants á primeras horas del matí del dia del «Corpus» foren tornats al Hospital Civil, deixant de fer la visita á nostres carrers y plassas com tenian per costum.

Los pobres geganters, ab aquesta mida haurán resultat perjudicats y creyém que fora ben vist que l'Ajuntament los recompensés en algo mes de lo que te acordat.

Brillant aspecte ofería al cap vespre de la diada del «Corpus» lo passeig de Mata, ahont si dona cita lo millor y mes elegant de nostra societat y ahont s'hi lluhia elegants trajos de l'actual temporada vestiu-henca.

L'espectacle públich que tingué lloch ans d'ahir á la nit en la societat «Juventud Reusense» hi atragué la mateixa bastanta concurrencia.

Pera ls cafés també fou lo dia d'ans d'ahir un del mes d'Agost.

Com ha d'aumentarse considerablement lo número de plassas de la guardia civil, s'ha disposat que s'explori la voluntat dels soldats que reünint las degudas condicions, desitjessin ingressar en dit cos.

En cumpliment de l'ordre telegráfico del Ministeri d'Hisenda, ha sigut detinguda en la Aduana de Portbou una expedició de plata que s'intentava introduhir en las vehina República.

SECCIÓ COMERCIAL

BOLSI DE REUS

Cotizacions realitzades en lo dia d'ahir a Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	45'20	Cubas del 86	59'75
Exterior	61'	Cubas del 90	48'12
Colonial	52'	Aduanas	76'
Norts	21'90	Oblig. 5 p 8 Almansa	74'
Fransas	18'85	Id. 3 p 8 Fransa	36'50
Filipinas	53'50		

PARÍS

Exterior	33'50	Norts	
----------	-------	-------	--

GIROS

París	85'	Londres	47'
-------	-----	---------	-----

Se reben ordres per a operacions de Borsa. Compra y venda de tota classe de valors cotizables en Borsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los països.

J. Marsans Rof

Representant: JOAQUIM SOCIATS
CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Borsa de Barcelona a las 4 de la tarde d'ahir:

Interior	45'20	Filipinas	
Exterior	61'	Aduanas	76'25
Amortizable	58'	Cubas 1886	59'75
Fransas	18'85	Cubas 1890	48'25
Norts	21'95	Obs. 6 0/0 Fransa	68'
Exterior París	33'50	Obs. 3 0/0 »	36'50

GIROS

París	85'	Londres	47'
-------	-----	---------	-----

Se reben ordres de Borsa per a Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda al comptat y per compte agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los països.

Cambis corrents en lo dia d'ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Lauradó Prats, don Joan Vallés Valluvi y D. Francisco Prius Demestre.

Londres a 90 dias fetxa.	
» a » vista.	
París a » »	
Marsella a 8 » »	

VALORS LOCALS	DINER PAPER.	OPER.
ACCIONS	0/0	0/0
Gas Reusense.	750	0/0
Industrial Harinera.	500	
Banch de Reus.	475	
Manufacturera de Algodon.	100	
C. Reusense de Tranvias, privilegiadas al 5 per cent.	150	

Moviment del port de Tarragona

Entradas del dia 8

De Bergen y esc. en 12 dias v. noruech «Salamanca», de 589 ts., ab bacallá, consignat als Srs. Boada germans.

De Civitavechia en 12 dias corb. «Llusá», de 601 ts., ab dogas, consignat a D. Joan Mellol.

De Civitavechia en 19 dias v. p. «Antonieta D.» de 100 ts., ab dogas consignat a D. Lluís Agustini.

De Cette en un dia v. «Correo de Cartagena», de ab bocoyas buyts, consignat als Srs. Casaseca y Terré.

Despatxadas

Pera Barcelona v. «Salamanca», ab tranzit.

Pera Cette v. «Correo de Cartagena», ab vi.

ANUNCIS PARTICULARS

Errors que deuen desvaneixers.

Cap remey, ja s'ha untura, pegat, ó altre, pot curar ni una sola hernia sisquera.

Totas las celebratats medicas, aixis nacionals com ex-ranjerias, están contestes, y ma llarga practica m'ho ha demostrat, que la curació de las hernias perteneix unica y exclusivament al art mecanich, acompanyat dels coneixements anatomichs suficients.

No deu confiar-se en las benas ni en los braguers anomenats sense ressorts, ni ferros, ni acers, donchs a aquestos se deu la major part de las defuncions que ocurreixen per hernias estranguladas, en raho a ser insuficients pera contenir las hernias.

Melts son los que venen braguers; molt pochos les que saben colocalros; rarissims los que coneixen lo que es una hernia.

A LAS MARES

Avans de sacrificar a vostres fills ab una vena, bruta, incómoda y perillosa, consulten ab vostre metje, ab seguretats ves dirá que pera la curació de vostres petitets, lo remey mes prompte, segur, net, fácil, cómodo y económic, es lo braguere de cautchouc ab ressort, testi-

Avans de mitjdia va fondejar avans d'ahir en lo port de Barcelona lo transatlantic «P. de Sestrúteguis» de tornada del seu projectat viatge a Manila. Excepció feta de la carga, portava l'mateix passatje que se n'havia endut lo dia 27 d'Abril de Barcelona en lo qual hi figuran bon número de militars y d'empleats civils que devian anar a desemrenyar cárrechs a Filipinas y alguns soldats. Aquestos van desembarcar ab lo vestit d'uniforme dels cosos que serveixen en aquellas islas.

En la sessió que celebrá ahir la Excmo. Diputació provincial, los diputats Srs. Serra, Vidiella y Cañellas sotmeteren a la aprobació del Cos Provincial una proposició pera que la carretera de Reus al Morell que tenia senyalat lo número 32, fos la primera que fes construir.

La proposició fou aprobada per unanimitat, per lo qual felicitem a nostres amichs, los firmants d'ella, ja que 's tracta d'una obra que es una gran millora per a la nostra ciutat.

Lo senyor Gobernador civil de la provincia de Barcelona ha remés la següent nota a la premsa local:

«Gobern civil de la provincia de Barcelona.—Constant d'una manera evident que ls enemichs de la patria s'aprofitan dels datos que la premsa periódica publica respecte de tot lo que s' relaciona ab nostres barcos de combat, aixis com també ab los moviments del exercit de terra, se fa indispensable, en cumpliment de las terminants ordres rebudas en aquest Govern, impedir que nostres adversaris tingan en lo successiu coneixement de tot lo que s'executi y disposi pera la defensa del territori, a quin efecte, inspirantse la premsa periódica en son may desmentit patriotisme, deu abstenirse en absolut de publicar cap noticia que 's refereixi a preparatius ó plans de guerra y al moviment de tropas. D'aquesta manera solzament se podrà lograr que ls travalls dels agents de nostres adversaris resultin ineficassos y que no puguin aquestos aprofitar las ventatjas que 'ls hi proporciona 'l saber lo que a Espanya 's fa».

Ha disminuhit lo preu de las farinas en 8 franchs per saca, pero 'l pá no baixa, y los magatzemistas tan freschs.

En la Administració de Consums d'aquesta ciutat se recaudaren per diferentes especies, en lo dia d'ahir, 921'67 pessetas.

ESCORIAS THOMAS.
Vegis l'anunci de la quarta plana. Dirigirse a casa Gambús, carrer de Vila (Bou) 12.

SECCIÓ OFICIAL

Registre civil

dels dias 8 y 9 de Juny de 1898

Naciments

Miquel Llurba Ferré, de Pere y Antonia.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Josepha Selvat Olivé, 2 anys y mitj, Sardá 42.

Esteve Morell Salvadó, 78 anys, Germanetas.

SECCIÓ RELIGIOSA

Sant d'avuy.—Sant Bernabé.

CULTS RELIGIOSOS

Parroquia de Sant Francesch

Demá celebra aquesta parroquia la festa de «Corpus» ab los següents cults: A dos cuarts de vuyt del matí Comunió general en Ntra. Sra. del Carme. a dos cuarts de deu solemne Ofici ab sermó. A dos cuarts de cinch de la tarde, després de la novena de S. Antoni de Padua 's cantarán Vespres y desseguida lo mes de S. Cort de Jesús al que seguirá la professó per la Iglesia.

Dilluns, festa de S. Antodi de Padua lo Rosari y devots del Sant l'obsequiarán ab una Missa solemne en la que predicará lo Rvnt. D. Andreu Estany, Capellá del Regiment de Caballeria d'aquesta ciutat. Per la tarde se farà l'últim dia de la Novena.

Santuari de Ntra. Sra. de Misericordia.

Avuy, com tots los dissaptes tindrà lloch la Salve a las 7 en punt de la tarde.

Sant de demá.—Sant Joan.

meniantho aixis lo número ja important de criaturas curadas per tal medi, durant lo temps de ma permanencia en aquesta ciutat.

Tirants Omoplátics pera evitar lo carregament d'espalltas.

Faixas hipogástricas pera corregir la obesitat, dilatació y abultament del ventre.

JOSEPH PUJOL

cirujá especialista en lo tractament de las hernias ab llarchs anys de practica en la casa de D. Joseph Clauselles d'Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS

ULTIMA HORA

Madrid 10.

Un despaig de Berlín diu que s'han rebut en aquella capital alarmants noticias de Manila, en virtut de las quals lo govern alemany ha ordenat que l'acorressat «Kaiserón Angulsa» marxí desde Nagasaki a Manila.

—Lo corresponsal del «Times» a Nova York telegrafia que un canoner americá dispará contra un tren que conduhia soldats espanyols, resultant morts alguns d'aquets.

Lo fet ocorregué a prop de Santiago de Cuba. —Lo ministre d'Estat ha dit que careix de fundament la noticia d'haver sigut expulsats del Canadá los senyors Carranza y Dubosc.

Lo ministre d'Ultramar ha rebut telegramas de Cuba dihent que no ocorregué novetat en la isla.

—Comunican de Londres que s'han rebut telegramas de Hong-Kong manifestant que Manila ha caigut en poder dels insurrectes manats per Aguinaldo.

La noticia es inexacta, donchs lo mateix consúl de Inglaterra en Hong-Kong declara que es un infundi.

—Segons noticias de Londres, Inglaterra y 'l Japó han firmat un conveni ab los Estats Units respecte Filipinas.

Heus aquí alguna de sas cláusulas: Si capitulé Manila s'proclamará la República en l'arxiplach quedant baix lo protectorat d'America. Alguns ports de las islas quedarian oberts al comers internacional.

Ningú creu en tal conveni, que resulta un nou infundi propalat segurament per los nortamericans.

—Telegrafia de Londres que la ex-emperatriu de nya Eugenia de Montijo manifestá que, contra la regla de sa vida, segueix ab vivissim interes los episodis de la guerra actual, acordantse de que una guerra extranjera li arrebatá la corona de Fransa.

Espera D.ª Eugenia de Montijo com espanyola, en lo pervindre d'Espanya, segura de que jamay podrá calificarse de cobarda la nació que lluyta ab valor contra un formidable enemich.

—Mac-Kinley, segons noticias de Washington, ha indultat al capitá Mr. Hars, que fou condemnat molt avans d'estallar la guerra per los tribunals americans com filibuster, per conduhir expedicions a Cuba.

Servey particular de «Lo Somatent»

Madrid 10.

Aguinaldo ha telegrafia al Comité Filipi de Singapure: «Tinch sitiad Manila, he pres 10 canens, 600 fusells, 1.200 peninsulars y 800 indigenas. Insurrectes 300 morts.»

—Telegramas de Londres dihen que comunican de Hong-Kong que Aguinaldo s'ha apoderat de Manila; personatjes oficials negan la verossimilitud d'aquestas noticias, admetent sols la possibilitat d'haverse possessionat dels arrabals.

Madrid 10, 10 nit.

Oficial.—Destroyer «Terror» segueix en ayguas de Puerto Rico.

—La expedició yanqui's creu que ha arribat a la vista de Santiago, y que demá intentarà desembarcar.

Madrid 10, 10'55 nit.

Teleraffian de Nova York que 'ls americans s'han apoderat d'un fort de la costa de Santiago y que han tallat lo cable que va desde aquest port a Guantánamo.

S'ignora 'l valor d'aquesta noticia.

Madrid 10, 11 nit.

En la sessió del Congrós de demá se demanarà 'l judici de residencia sobre Polavieja y Primo de Rivera.

Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

SERVEY DE TRENS

'SORTIDAS'

De Reus á Barcelona

5:04 m. correo (Per Villanova y Vilafranca) 1.ª, 2.ª y tercera.
 8:56 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y diaspertes, (per Villanova).
 12:44 t. mercancías, segunda y tercera.
 4:57 t. correo (per Villanova.)

De Barcelona á Reus

5:25 m. (per Vilafranca).
 9:46 m. (per Villanova).
 1:58 t. per id.
 7:39 t. exprés (dimars, dijous y diasptes).

De Reus á Mora

9:33 m. — 3:10 t. — 7:19 y 9:57 nit.

De Mora á Reus

4:21 m. — 8:00 m. — 12:05 t. — 6:04 t. — 7:36 n.

De Reus á Tarragona

8:30 m. — 9:47 m. — 2 t. — 7:04 t.

De Tarragona á Reus

7:30 m. — 12:25 t. — 4:30 t. — 8:20 n.

SECCIO DE TRENS

De Reus á Lleyda
 8:10 m. — 5:23 t.

De Lleyda á Reus

5:50 m. — 9:50 t.

De Reus á Vimbodí

1:28 t. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Vimbodí á Reus

9:53 m. cotxes de 2.ª y 3.ª.

De Tarragona á Valencia

9:30 m. y 11:30 n.

De Valencia á Tarragona

11 m. y 6:30 t.

ADMINISTRACIO DE CORREUS-REUN

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS	
De Tarragona	8:30 m.
De Barcelona	9:46 m.
De Lleyda	5:23 t.
De Vimbodí	1:28 t.
De Mora	7:19 y 9:57 nit.
De Reus	4:57 t.

Promptuari de la escriptura catalana

METODO SENZILL Y FACIL

Francisco Fios y Calcat

Preu 6 rals. --- Se ven en aquesta impremta.

Caramelos Pectorals del metje SALAS

Curan la Bronquitis, Tos, Catarros, etc.; netejan de mucositals l'aparat respiratori. No conté medicament perillós.

DIROSIT en Reus, Farmacia de Serra Arrabal Santa Anna, 86.

Preu de la caps 6 rals.

PERA ABONO DE TODAS LAS COSECHAS Y CULTIVOS INDISPENSABLE Y DE EXCELENTE RENDIMIENTOS

ESCORIAS THOMAS SALES DE STASSFURT

COMO ABONO O FOSFATADO

COMO ABONO POTASICO

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRATO

SULFATO DE POTASA, CLORURO DE POTASA

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA,

KAINITA, ETC.

SALES CALCINADAS RICAS EN SULFATO DE POTASA, bajo garantía del Sindicato de ventas de STASSFURT

El más económico, el más eficaz, el más duradero.

NITRATO DE SOSA

como abono azoado

DE GRADUACION GARANTIDA DE 95% A 100% AZOE Y DE EFECTOS RAPIDOS Y SEGUROS

DIRIGIRSE PAR PROSPECTOS E INFORMES SOBRE EL EMPLEO

A D. OTTO MEDEM.-VALENCIA

A LAS MARES

Avans de acobrar á vestres fills ab una veua, prout, incoada y partitida, conserant ab vestres netes, ab segon retat vos dita que per la curació de vestres netes, lo retat vos sempre, segon net, facti, comoda y econo- mical, es lo prospecte de GARCERAN ab ressort, testi-

De Barcelona (per Tarragona)
 De id. directe
 De id. id.
 De id. ab la correspondencia extranjera
 (per Picamoixons y descendent de Lleyda) 7:30 t.
 De Madrid y Zaragoza 2:30 m.
 De Lleyda y Huesca 7:30 n.
 NOTA: Los correos para Filipinas sortiran de Barcelona los 7 y 27 de Noviembre y 17 y 19 de Diciembre del corrent any. Los de Cuba surten d'aquesta Administració los 7, 17 y 27 de cada mes, correo ordinari.

Altra.—Deu tenirse present que tots los vapors que condueixen tropas de reforç á Cuba, portant també coe- rreo.

SORTIDAS

Pera Barcelona á las 5:00 m.
 Pera id. á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, Valencia y Murcia per S. Vicens 5 m.
 Pera id. id. id. (per idem) á las 2:00 t.
 Pera Tarragona, directe á las 7:00 n.
 Pera Lleyda, Huesca, Manresa, Sabadell, Tarragona y sas líneas á las 8:00 m.
 Pera Madrid, Saragossa, Teruel, provincias vasconga- das, Castilla, Galicia, Andalucía y Extremadura á las 4:00 t.

Los pobles servits per peatons á las 9:00 m.
 NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An- dalucía y Extremadura, que s deposita en los busson després de la sortida del correo de Madrid, se li donat sortida á las 7 de la nit per Tarragona.

La Administració de Correus d'aquesta ciutat, en lo dia d'ahir, ha disminuidit lo preu de las lletres en 8 rals per soca, pero i'ha no deixat y los telegramas tan- tes.

En la Administració de Correus d'aquesta ciutat, en lo dia d'ahir, ha disminuidit lo preu de las lletres en 8 rals per soca, pero i'ha no deixat y los telegramas tan- tes.